

อาสาสมัครในการประชุมสภาบรรณารักษ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 16

รุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน

กัลยา ยังสุขยิ่ง

บทบาทและประสบการณ์ของอาสาสมัครในการประชุมนานาชาติ คือ การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 จัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ และสำนักหอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ 10-13 มิถุนายน 2558 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นการบันทึกการทำงานของแกนอาสาสมัครที่เป็นบุคลากรวิชาชีพ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีอาสาสมัครเข้าร่วมงานกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

Volunteer in The 16th CONSAL XVI

Rungtip Hovanotayan

Kalaya Youngsukying

The Role of volunteer at the 16th Congress of Southeast Asia Librarians which was organized by the Thai Library Association and the National Library of Thailand during 10-13 June 2015. It is the record of the core volunteer group of profession human resources and volunteer views on the joining of the Thai Library Association's professional conference.

อาสาสมัครในการประชุมสภาบรรณารักษ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 16

รุ่งกิพย์ ห่อวโนทยาน*

กัลยา ยังสุขยั้ง**

อาสาสมัครกับการประชุมวิชาการ

อาสาสมัคร (volunteer) หมายถึง ผู้ที่สมัครใจทำงานเพื่อประโยชน์แห่งประชาชนและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งอื่นใด อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาสังคม คุณสมบัติที่สำคัญของอาสาสมัครมี 3 ประการ คือ ทำงานด้วยความสมัครใจไม่ใช่ด้วยการถูกบังคับหรือเป็นเพราะหน้าที่ เป็นงานเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมหรือสาธารณประโยชน์ และทำโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งของมีมูลค่าแทนเงิน (<https://th.wikipedia.org/wiki/อาสาสมัคร> L 2558) บทบาทของอาสาสมัครปรากฏในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในสถานการณ์ปกติและเหตุการณ์ภัยพิบัติ กิจกรรมประเภทหนึ่งที่เปิดรับอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วม คือ การประชุมวิชาการ โดยเฉพาะการประชุมระดับชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมาก จากหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การประชุมวิชาการด้านห้องสมุด การประชุมวิชาการระดับชาติที่เปิดโอกาสให้อาสาสมัครร่วมงาน เช่น การประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association: ALA) (<http://ala14.ala.org/volunteerin>: 2015) การประชุมสภาและการประชุมสมัชชา (Council and General Conference) ครั้งที่ 81 ของสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (International Federation of Library Associations and Institutions-IFLA) ระหว่างวันที่ 15-21 สิงหาคม 2558 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติเคปทาวน์ (Cape Town International Convention Centre) ประเทศแอฟริกาใต้ (<https://www.facebook.com/WLIC2015/posts/1514054102205017>) เมื่อย้อนไป พ.ศ. 2542 ประเทศไทยจัดการประชุมสภาและการประชุมสมัชชา (Council and General Conference) ครั้งที่ 65 ของสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (International Federation of Library Associations and Institutions-IFLA) คณะกรรมการฯ ได้เปิดรับอาสาสมัครร่วมงานเช่นกัน

*ประธานแผนกมาตรฐาน สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

**สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ การประชุมระดับชาติด้านอื่น ๆ ในประเทศไทย ก็เปิดโอกาสให้อาสาสมัครเข้าร่วมงาน เช่น การประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) และการประชุมสมัชชาปฏิรูปประเทศไทย จัดโดย คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปประเทศ เป็นต้น

การประชุมนานาชาติที่เกี่ยวกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

วันที่ 5-9 มิถุนายน พ.ศ. 2521 การประชุมสภาบรรณารักษ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในประเทศไทย ณ โรงแรมอินทรา กทม. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลไทย รัฐบาลของประเทศสมาชิก และองค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO)

วันที่ 2-7 พฤษภาคม 2536 การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 9 (Congress of Southeast Asian Librarians: CONSAL IX) เรื่อง Future Dimensions and Library Development ณ โรงแรม รอยัลล่อคิดเซอรادتน์ กทม.

วันที่ 20-28 สิงหาคม 2542 การประชุมสภาและการประชุมข้าราชการ (Council and General Conference) ครั้งที่ 65 ของสหพันธ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสมาคมและสถาบันห้องสมุด (International Federation of Library Associations and Institutions-IFLA) ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมนานาชาติกรุงเทพ ไบเทค (Bangkok International Trade & Exhibition Center: BITEC) เป็นครั้งแรก ในช่วงหลายปีที่ประชุม IFLA จัดขึ้นในภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนีย คณะกรรมการจัดการประชุมครั้งนี้ เปิดโอกาสให้อาสาสมัครทั้งที่เป็นบุคลากรวิชาชีพและนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำนวนนับร้อยคน ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัคร มีกระบวนการสัมภาษณ์ คัดเลือก ประชุมเชิงปฏิบัติการ และระบบการทำงานที่ชัดเจน และมีสื่อแจกเกิดเป็นรูปแบบของอาสาสมัคร

วันที่ 10-13 มิถุนายน 2558 การประชุมสภาบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 (Congress of Southeast Asian Librarians: CONSAL XVI) หัวข้อการประชุม คือ “ASEAN Aspirations: Libraries for Sustainable Advancement” ที่ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมนานาชาติกรุงเทพ ไบเทค (Bangkok International Trade & Exhibition Center: BITEC) คณะกรรมการจัดประชุมเปิดโอกาสให้อาสาสมัครเข้าร่วมงาน ดังนี้

จากการประชุมครั้งแรก เมื่อต้น พ.ศ. 2557 คณะกรรมการจัดการประชุมซึ่งประกอบด้วยบุคลากรของหอสมุดแห่งชาติและกรรมการบริหาร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ได้เล็งเห็นว่าควรมีอาสาสมัครในการประชุมสภาสมาคมบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 ได้มีมติให้คณะกรรมการเลขานุการสภาสมาคมบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดำเนินงานโดยเปิดรับอาสาสมัครจากนิสิตนักศึกษา และติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษา

แกนหลักของการจัดประชุมสภาสมาคมบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 กล่าวได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ซึ่งระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งว่า 1) กำหนดโปรแกรมการประชุม วางแผนการจำแนกห้องสัมมนาย่อย 2) การจัดทำเอกสารประกอบการประชุม (Proceedings) 3) พิจารณาคัดเลือกบทความวิชาการสำหรับการนำเสนอทางวาจาและรูปแบบโปสเตอร์ (Poster Session) 4) ทาบทามวิทยากรบรรยายพิเศษ (Keynote Speaker) 5) กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิการนำเสนอผลงานประจำห้องสัมมนาย่อย 6) ทำหน้าที่พิธีกรในการประชุมย่อย ดูแลต้อนรับ กล่าวขอบคุณ มอบของที่ระลึก 7) สรุปรายงานการประชุมวิชาการ 8) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการฝ่ายวิชาการชุดนี้ ทำงานอย่างเข้มแข็ง ประชุมต่อเนื่องเกือบทุกเดือน

เมื่อกำหนดโปรแกรมการประชุมชัดเจนแล้ว และคณะกรรมการฝ่ายวิชาการได้กำหนดอาสาสมัครเป็นทีมงานในห้องนำเสนอด้วย คณะกรรมการฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่าได้ประสานงานกับสถาบันการศึกษาบางแห่งเพื่อรับสมัครอาสาสมัครที่เป็นนิสิตนักศึกษาใกล้วันจัดงานตรงกับช่วงปิดภาคการศึกษา ทำให้มีอาสาสมัครนิสิตศึกษาน้อยกว่าเป้าหมาย ประกอบกับมีบุคลากรวิชาชีพสนใจจะมีส่วนร่วมในการประชุม จึงรับสมัครอาสาสมัครจากบุคลากรวิชาชีพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการเรื่องโอกาสในการพัฒนาดตนเองของบุคลากรวิชาชีพ เมื่อปลายเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2558 นางสาววาสนา งามดวงใจ กรรมการฝ่ายเลขานุการ ได้ร่วมมือกับ นางสาวรุ่งทิพย์ ห่อวโนทยาน กรรมการฝ่ายวิชาการ และกรรมการฝ่ายพิธีการและปฏิคม ช่วยกันดำเนินงานด้านอาสาสมัคร จากการประสานงานสอบถามความต้องการรับอาสาสมัครกับคณะกรรมการทุกชุด มีคณะกรรมการชุดที่แจ้งรับอาสาสมัครเข้าร่วมงานเพียง 2 ชุด คือ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการฝ่ายพิธีการและปฏิคม จึงเชิญผู้แทนจากคณะกรรมการฝ่ายพิธีการและปฏิคม ได้แก่ นางสาวกรรณกาญจน์ ถนอมพล นางสาวพินทิมา เลิศสมบูรณ์ และนางสาวเนาวรัตน์ ปัญญางาม ร่วมเป็นคณะทำงานด้านอาสาสมัครอย่างไม่เป็นทางการชุดนี้

คณะทำงานได้พิจารณากำหนดการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ให้สอดคล้องกับกำหนดการจัดการประชุมสภาสมาคมบรรณารักษ์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 16 (The 16th Congress of Southeast Asian Librarians Meeting and General Conference) หัวข้อการประชุมเรื่อง “ความมุ่งหวังอาเซียน: ห้องสมุดเพื่อความก้าวหน้าที่ยั่งยืน (ASEAN Aspirations: Libraries for Sustainable)” ระหว่างวันที่ 10-13 มิถุนายน พ.ศ. 2558 (Program the 16th Congress of Southeast Asian Librarians: CONSAL XVI : 2015) ดังนี้

ไม่มีที่ไป เพราะห้องเล็กต่าง ๆ เต็มหมด บางคนก็กลับเลย บางคนก็ยืนรอ หรือเดินไปที่ต่าง ๆ หากสามารถจัดเตรียมห้องประชุมอื่นเพิ่มให้คนกลุ่มที่เหลือนี้อ่านได้ก็น่าจะดี หรือหากสถานที่ไม่อำนวย อาจเตรียมสินค้าหัตถกรรมไทย ของที่ระลึกหรือสินค้าโอท็อปมาให้ชมและจับจ่ายระหว่างรอนานเลี้ยงก็อาจช่วยให้หายเบื่อ และเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าไทยไปด้วยในตัว

6. สถานที่จัดบริการอาหารว่าง หากมีพื้นที่มากขึ้นอีกหน่อยก็น่าจะดี

ประโยชน์ที่ได้จากงานนี้ คือ ได้พบ รู้จัก และทำงานร่วมกับเพื่อนใหม่ ๆ ในวงวิชาชีพเดียวกัน เป็นมิตรภาพที่อบอุ่นน่าประทับใจมากค่ะ

ผู้เขียนต้องขอขอบคุณ นางสาวกัลยา ยังสุขยิ่ง ที่กรุณาส่งข้อเขียน และขอภัยอาสาสมัครท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้ติดต่อข้อเขียนอย่างทั่วถึงด้วยมีเวลาจำกัด ขอขอบคุณเหล่าอาสาสมัครทุกคนอย่างสูงที่สละเวลาแรงกายแรงใจร่วมงานครั้งนี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บทสรุป : บทบาทอาสาสมัครบุคลากรวิชาชีพ

ด้วยกรอบประสบการณ์ของผู้เขียน ที่เริ่มจากการเป็นนักเรียนช่วยงานของครูบรรณารักษ์ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ต่อด้วยชั้นมัธยมศึกษา จนกระทั่งได้ศึกษาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ โชคดีที่มีอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทองหยด ประทุมวงศ์ ผู้สร้างโอกาสให้ศิษย์ได้เป็นอาสาสมัครในการประชุมสามัญประจำปีและประชุมวิชาการของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เมื่อศึกษาต่อระดับปริญญาโทได้พบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มล.จ้อย นันทวิชรินทร์ ผู้ชักชวนไปช่วยงานสมาคมห้องสมุดฯ อย่างต่อเนื่อง นับเป็นการเรียนรู้วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทั้งในและนอกห้องเรียน และบทบาทของสมาคมวิชาชีพอีกด้วย

ประสบการณ์นำมาสู่แนวคิดและความเชื่อที่ว่าจิตอาสา-อาสาสมัครเป็นงานที่เริ่มที่ใจ ความชอบ ความสนใจ และความสมัครใจ การที่นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมงานกับสมาคมวิชาชีพ เช่น การเป็นอาสาสมัครในการประชุมสภาบรรณารักษ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 16 ครั้งนี้ ทำให้เห็นและตระหนักถึงภาพรวมของวงการวิชาชีพเพิ่มขึ้นจากการฝึกงานในห้องสมุดหรือสถาบันบริการสารสนเทศ อีกทั้งได้ทำงานร่วมกับอาสาสมัครที่เป็นบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงแก่อาสาสมัครที่เป็นนักศึกษา การเข้าร่วมงานเป็นอาสาสมัครครั้งนี้ บุคลากรวิชาชีพได้ความรู้ทั้งด้านวิชาการ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับนานาชาติ/ภูมิภาค เชื่อว่าการได้ความรู้ ประสบการณ์ และความประทับใจไม่มากนักน้อย จะเป็นแรงบันดาลใจสำหรับนักศึกษาอาสาสมัครก้าวสู่เป็นบุคลากรวิชาชีพ เป็นกำลังใจ-เติมพลังแก่อาสาสมัครที่เป็นบุคลากรวิชาชีพ อีกทั้งยังทำให้อาสาสมัครรู้จักกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อีกด้วย

ภาคผนวก

รายชื่ออาสาสมัครในการประชุมสภาบรรณารักษ์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 16

อาสาสมัครบุคลากรวิชาชีพ

1.นางสาวกัลยา ยังสุขยิ่ง	2. นางสาวพินิจ จินโน
3.นางสาวภัทรมน อยู่เงิน	4.นางสาวจุฑารัตน์ นกแก้ว
5.นายพิพัฒน์พงษ์ ศรีนวล	6.นางจิราพรรณ อินทศิริพงษ์

อาสาสมัครนักศึกษาสาขาวิชาการท่องเที่ยว โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มรภ.สวนดุสิต

1.นางสาวจงกลณี ม่วงสาลี	2.นางสาวมุกโกเมน พร้อมสัมพันธ์
3.นางสาวณัฐธนา หรั่งชะเอม	4.นางสาวปาริฉัตร พิไชยณรงค์
5.นางสาวอรจิรา ปิ่นสุวรรณ	6.นางสาวปวันรัตน์ อานันทสฤษฎ์
7.นางสาวเพชรลดา พวงทอง	8.นางสาวสุวนันท์ จันทร์ผิว
9.นางสาวอภิญา พลตงนอก	10.นายศุภฤกษ์ แสงมณี
11.นายวิฑูต ลมูลศรี	

อาสาสมัคร นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.นางสาวกนิษฐา ดอนสกุล	2.นายกิตติพัฒน์ ตั้งเดชาวุฒิ
3.นายชยานันต์ คำพรชัยสิริ	4.นางสาวชุตติประภา สุพิเพ็ชร
5.นางสาวณัฐชา ชัมสวัสดิ์	6.นางสาวพัทธธีรา แก้วมณี
7.นายพิทวัส ดาราทิพย์	8.นางสาวพิมพ์พาขวัญ ธนนพฤทธิ
9.นายมนทล จิตรอารีรักษ์	10.นางสาววิศรา ภูระยา
11.นางสาวอนันตญา อินทรารุธ	

บรรณานุกรม

อาสาสมัคร จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2557) สืบค้น 14 ต.ค. 2558 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/อาสาสมัคร>.

Program the 16th Congress of Southeast Asian Librarians: CONSAL XVI. (2015) Bangkok.

Student-to-staff program. American Libraries Association (2015) Retrieved November 5, 2015.

<http://www.ala.org/groups/affiliates/chapters/student/resources/studenttostaffprogram>

Volunteering. How Do I Volunteer at an ALA Conference? (2014) Retrieved October 14, 2015.

<http://ala14.ala.org/volunteering>.

การประชุม Pre-CONSAL เรื่อง “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians”

*รองศาสตราจารย์ ดร. ทัดนา หาญพล
ดร. นฤมล รื่นไวย*

การจัดประชุม Pre-CONSAL เรื่อง “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians” มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในประเทศสมาชิก ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และการเคลื่อนย้ายของบรรณารักษ์ในการประกอบอาชีพ และข้อจำกัดในการประกอบวิชาชีพของชาวต่างชาติในแต่ละประเทศ โดยแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิด เพื่อให้ได้ข้อสรุปเพื่อตอบวัตถุประสงค์

Pre-CONSAL “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians”

*Associate Professor Dr. Tassana Hanpol
Dr. Narumol Ruenwai*

Pre-CONSAL Convening on “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians” concerned the contents of Library and Information Science Education in member countries, skills and competencies required of Library Professional, Cross Border Mobility of Library Professional and restrictions for foreign professionals in each country. Group discussion and brain storming were used to come up with the conclusions that reflected the objectives.

การประชุม Pre-CONSAL เรื่อง “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians”

รองศาสตราจารย์ ดร. ทัดนา หาญพล*
ดร. นฤมล รื่นไวย**

ความนำ

การประชุม Pre-Consal เรื่อง “ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians” จัดเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2558 ณ โรงแรม Viva Garden Serviced Residence กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน จากประเทศฟิลิปปินส์ ไทย อินโดนีเซีย บรูไนดารุสซาลาม มาเลเซีย สิงคโปร์ เมียนมาร์ เวียดนาม และประเทศลาว โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจภูมิหลังของประเทศในอาเซียนและผลกระทบในการปฏิบัติงานด้านบรรณารักษศาสตร์ในแต่ละภูมิภาคในอาเซียน
2. อภิปรายและระดมความคิดในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการในการประกอบอาชีพบรรณารักษศาสตร์ในประเทศสมาชิกที่ได้รับการคัดเลือก ทักษะและสมรรถนะที่ต้องการในวิชาชีพข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของชาวต่างชาติในแต่ละประเทศ
3. เพื่อกำหนดบทบาทของสมาคมห้องสมุดที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในเรื่องอาชีพและการจำแนกพื้นที่ที่จะทำความร่วมมือ
4. เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้กับสมาคมห้องสมุดในหมู่ประเทศอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีซึ่งกันและกันและทำงานไปด้วยกัน

* อ.บ., อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย M.A. (Library Science), Ph.D. (Educational Media) University of Missouri, Columbia, USA รองศาสตราจารย์ระดับ 9 (ข้าราชการบำนาญ) แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อีเมล: tassanastou@gmail.com

** ศศ.บ. (English) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศศ.ม. (Applied Linguistics) มหาวิทยาลัยมหิดล Ph.D. (Information Science) Loughborough University, United Kingdom ผู้อำนวยการศูนย์ความรู้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย อีเมล: narumolrw@gmail.com

1.2.3 ASEAN Mutual Recognition Agreement (MRA) จะต้องจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการด้านความร่วมมือในอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเคลื่อนย้ายแรงงานด้านบรรณารักษะง่ายขึ้น เป็นการแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และกระตุ้นความร่วมมือ หาโอกาสในการฝึกอบรม สนับสนุนให้ใช้แนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องมาตรฐานและคุณสมบัติของบุคลากรในวิชาชีพ จะต้องมีการยอมรับ ด้านการศึกษา การสอบ ประสพการณ์ การพัฒนาวิชาชีพและคุณธรรม

1.3 กรอบในการจัดการเพื่อทำให้เกิดการยอมรับร่วมกัน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement: MRA) ข้อเสนอการยอมรับการมีสิทธิ์ในการสมัครเข้าทำงานของบรรณารักษ์ต่างชาติ

บรรณารักษ์ต่างชาติอาจสมัครลงทะเบียนในประเทศเจ้าบ้านเพื่อสามารถเข้ารับการฝึกปฏิบัติทางบรรณารักษศาสตร์ในประเทศเจ้าบ้าน โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของเจ้าบ้านและสภาพต่างๆ ดังนี้

- 1.3.1 จะต้องมีความสมบัติของบรรณารักษ์ ที่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่ควบคุมดูแล และประเทศเจ้าบ้าน
- 1.3.2 การดำเนินงานด้านการลงทะเบียนทางวิชาชีพและประกาศนียบัตรเพื่อทำงานในวิชาชีพ จะต้องออกให้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจของประเทศเจ้าบ้าน
- 1.3.3 เป็นบรรณารักษ์อยู่ในปัจจุบันหรือผู้ชำนาญการไม่น้อยกว่า 5 ปี ในประเทศของตน
- 1.3.4 มีการปฏิบัติด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development: CPD) ในระดับเป็นที่พึงพอใจ และสอดคล้องกับนโยบาย CPD ของหน่วยงานที่ดูแล
- 1.3.5 ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่กำกับดูแลในประเทศตนว่าไม่เคยทำผิดกฎหมายด้านอาชีพหรือมาตรฐานด้านคุณธรรมในระดับประเทศและนานาชาติที่สัมพันธ์กับการฝึกปฏิบัติทางบรรณารักษศาสตร์
- 1.3.6 ได้สำแดงว่าไม่เคยต้องโทษทางกฎหมายในประเทศตนและประเทศอื่น ๆ
- 1.3.7 การยอมรับทำตามการประเมินใดๆหรือตามความต้องการของหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศที่จะว่าจ้างงาน

ทั้งนี้ บรรณารักษ์ต่างชาติ จะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงของประเทศเจ้าบ้าน ดังต่อไปนี้

1. ขึ้นตรงต่อกฎหมายของประเทศนั้น
2. ยึดมั่นกับแนวปฏิบัติและมาตรฐานทางวิชาชีพและด้านคุณธรรม
3. ยึดมั่นในกฎหมายที่มีอยู่ทั่วไปของประเทศเจ้าบ้าน
4. ยินดีสมัครเป็นสมาชิกตามข้อกำหนดสำหรับการประกันทางวิชาชีพในประเทศเจ้าบ้าน
5. เคารพวัฒนธรรมและการปฏิบัติด้านศาสนาของประเทศเจ้าบ้าน

1.4 เงื่อนไขในการเคลื่อนย้ายแรงงาน (Mode of Mobility) มี 10 ประเทศสมาชิกในอาเซียน เห็นพ้องต้องกัน ให้มีการออกใบอนุญาตชั่วคราว หรือมีการลงทะเบียนชั่วคราว ใน 5 หัวข้อดังนี้

1. การฝึกปฏิบัติในวงจำกัด
2. การเยี่ยมชมของผู้เชี่ยวชาญ
3. การศึกษาและฝึกอบรม
4. มิติเกี่ยวกับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม
5. งานวิจัย

MRA ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

มีหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่หลากหลายที่เปิดสอนอยู่ในประเทศอาเซียน บางประเทศในอาเซียนไม่ได้เปิดสอนหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (เขมร ลาว เมียนมาร์) บางประเทศไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

1.5 ASEAN Qualifications Reference Frameworks (AQRF) กำหนดกรอบคุณสมบัติที่ใช้อ้างอิง ประกอบด้วย โครงสร้าง องค์ประกอบ และการอ้างอิง

โครงสร้าง ประกอบด้วย ขอบเขต ระบุการศึกษา การฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ สนับสนุนการยอมรับคุณสมบัติ การศึกษาและการเคลื่อนย้ายนักศึกษา ทักษะ ผู้ปฏิบัติงานและวิชาชีพ

หลักการ ไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงระบบที่ใช้ในแต่ละประเทศ เคารพโครงสร้างและกระบวนการเฉพาะด้าน

การประกันคุณภาพ สนับสนุนการประกันคุณภาพทางการศึกษาและการฝึกอบรม

องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เน้นผลการเรียนรู้มากกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน

ระดับตัวชี้วัด มี 8 ระดับ มี 2 ประเด็นคือ ความรู้และทักษะ การนำไปใช้และความรับผิดชอบ การเชื่อมโยงกับกรอบคุณสมบัติระดับชาติ

Reference Frameworks (AQRF) ได้แก่ การอ้างอิง เน้นให้เห็นว่าองค์กรต่างๆ ได้คุณภาพมาตรฐานและประยุกต์ใช้แนวแนวคิดที่เข้ากันได้ดีกับหลักการเทียบเคียงสมรรถนะ

ขั้นตอนการอ้างอิง อธิบายโครงสร้างการเชื่อมโยงกรอบคุณสมบัติในระดับชาติกับกับ AQRF และมั่นใจว่ากระบวนการเชื่อมโยงจริงจังและโปร่งใสจัดทำโครงสร้างรายงานทั่วไปสำหรับการรายงานทั่วไป สำหรับการรายงานอ้างอิง

ข้อจำกัดสำหรับแรงงานวิชาชีพชาวต่างชาติ

สืบเนื่องจากกฎระเบียบของประเทศ ผู้ใดก็ตามที่จะทำงานในประเทศอินโดนีเซียต้องมีใบอนุญาตให้ทำงานได้จากกระทรวงทรัพยากรและการย้ายถิ่นฐานเพื่อให้วิชาชีพที่อนุญาตให้ทำงานได้ส่วนใหญ่ต่างชาติจะทำงานกับเอกชนหรือสถาบันนานาชาติในประเทศอินโดนีเซียมีบรรณารักษ์ทำงานในห้องสมุดจำนวนจำกัด ในบางห้องสมุดเมืองใหญ่ ๆ ส่วนใหญ่ทำงานในห้องสมุดเฉพาะห้องสมุดสถาบันการศึกษาและห้องสมุดโรงเรียนนานาชาติ

3. ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians Malaysia Malaysian Library Group (MLG)

โดย Chin Loy Jyoon ประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีสมาคมห้องสมุดดังนี้

- Library Association of Malay & Singapore- 1958
- Library Association of the Federation Malay State-1960
- Library Association of Malay (Branch in Singapore)-1963
- Library Association of Malaysia (PPM) -1998

กิจกรรมของ PPM จัดสัมมนา ฝึกปฏิบัติ พิมพ์วารสาร จัดหมายข่าว เอกสารการประชุม หาทุน ให้รางวัลบรรณารักษ์/ห้องสมุด เป็นตัวแทนวิชาชีพเข้าร่วมกับโครงการระดับชาติ/ระดับนโยบาย กิจกรรมเครือข่ายในหมู่สมาชิกห้องสมุดสถาบันต่างๆ

ตำแหน่งงานทางห้องสมุดที่ยังคงมีอยู่

หน่วยงานภาครัฐ	สถาบันอุดมศึกษา	ภาคเอกชน
บรรณารักษ์	หัวหน้าบรรณารักษ์/หัวหน้าข้อมูล ข่าวสาร	บรรณารักษ์
ผู้อำนวยการทั่วไป รองผู้อำนวยการทั่วไป	รองหัวหน้าบรรณารักษ์อาวุโส รองหัวหน้าบรรณารักษ์	เสมียน ผู้ช่วยห้องสมุด
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการอาวุโส ผู้ช่วยผู้อำนวยการอาวุโส ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยบรรณารักษ์อาวุโส ผู้ช่วยบรรณารักษ์ ผู้ช่วยห้องสมุด	บรรณารักษ์อาวุโส บรรณารักษ์	รองผู้อำนวยการ

ทักษะและสมรรถนะของวิชาชีพห้องสมุด (Library Professional)

ภาครัฐ	สถาบันอุดมศึกษา	ภาคเอกชน
ทั่วไป	ทั่วไป	ทั่วไป/หน้าที่
ขับเคลื่อนองค์กร กลยุทธ์ผู้นำ บริหารระบบ	มีความรู้ มีธรรมาภิบาล/ลงมือปฏิบัติอย่าง มีคุณธรรม	องค์กรห้องสมุด บริหารจัดการด้านการยืมคืน
การวางแผนกลยุทธ์ บริหาร จัดการมนุษย์ จัดการด้าน การบริหารและด้านการเงิน	การอนุรักษ์หนังสืออย่างง่าย ระบบคุณภาพ บริหารทรัพยากร	บริหารทรัพยากรบุคคล การจัดการความเสี่ยง
ขับเคลื่อนบุคลากร ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม	ทักษะมีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสาร	แนะนำหนังสือใหม่ในระบบ คอมพิวเตอร์
ก้าวไปข้างหน้า อุทิศตน มีความเป็นมิตร มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์	ระหว่างบุคคลและมวลชน เป็นพี่เลี้ยงและฝึกงาน คล่องแคล่ว มีทักษะด้านการวิเคราะห์และวิจัย	ใช้ภาษาอังกฤษได้ มีทักษะในการสื่อสารระหว่าง บุคคลและมวลชน

เอกสารอ้างอิง

Granda, Yolanda C. (2015). **Cross Border Mobility of Librarians.** (Pre-CONSAL Conventing, Bangkok Thailand, June 9, 2015).

Jyoon, Chen Loy. (2015). **ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians Malaysia.** (Pre-CONSAL Conventing, Bangkok Thailand June 9, 2015).

Peralejo, Elizabeth R. (2015). **ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians Philippines.** (Pre-CONSAL Conventing, Bangkok Thailand June 9, 2015).

Pimrumpai Premsmi. (2015). **ASEAN Integration: Cross Border Mobility of Librarians-Thailand.** (Pre-CONSAL Conventing, Bangkok Thailand, June 9, 2015).

Zen, Zulfikar.(2015). **ASEAN Integraton: Cross Border Mobility of Librarians-Indonesia.** (Pre-CONSAL Conventing, Bangkok Thailand, June 9 , 2015).

